

Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen op school CSG REGGESTEYN

Ingangsdatum	1 augustus 2021
Behandeld door (G)MR	5 juli 2021, instemming OBD
Voorgenomen besluit CvB	2 juli 2021
Behandeld door Directieraad (OBD)	30 juni 2021
Beheerder (door de directie te bepalen)	Coördinator Passend Onderwijs MFO's Rijssen en Nijverdal
Gebruiker	Unitleiders, MFO's, directeuren, conciërges, ehbo'ers, mentoren
PDCA-cyclus	Jaarlijkse check, juni, door beheerder
Revisiedatum	2025, tenzij herziening vanuit wettelijke kaders eerder benodigd is
Einddatum	Zodra dit document van DWO en/of website is verwijderd
Publicatiemedium	DWO, website

Inhoud

Wettelijk kader	3
De verschillende vormen van medisch handelen en de uitgangspunten van CSG Reggesteyn op een rij	3
1. Incidentele medicijnverstrekking en ziek worden op school.....	5
2. Structurele medicijnverstrekking.....	6
3. Voorbehouden medische handelingen.....	6
4. Medisch handelen in acuut levensbedreigende situaties.....	6
Hoe te handelen bij een calamiteit.....	7
Bijlage 1	8
Bijlage 2	10

Wettelijk kader

De term medische handeling is niet scherp afgebakend. Hieronder vallen alle handelingen zonder grote medische risico's, bijv. het geven van drogisterijmedicijnen zoals paracetamol of een zalfje, en de zogenaamde voorbehouden medische handelingen, die wel scherp afgebakend zijn in de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (wet BIG). Deze wet beschrijft regels voor beroepen in de gezondheidszorg en biedt personen bescherming tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen. BIG-handelingen zijn handelingen die risicovol zijn, zoals het geven van injecties en het toedienen van sondevoeding. Deze mogen slechts worden uitgevoerd door artsen en door verpleegkundigen die hiervoor een bekwaamheidsverklaring hebben.

Het is met het oog op de gezondheid van leerlingen van groot belang, dat in alle situaties zorgvuldig medisch gehandeld wordt door personen die de juiste inschatting van de situatie kunnen maken en over de vereiste bekwaamheid beschikken. Een arts kan een personeelslid van school (voor bepaalde tijd) bekwaam verklaren voor het uitvoeren van een voorbehouden medische handeling. Dit betekent echter niet dat het personeelslid niet meer aansprakelijk is voor zijn handelen. Bij calamiteiten, bijv. door het foutief uitvoeren van de handeling of het toedienen van een onjuiste dosering, kan een personeelslid civielrechtelijk aansprakelijk gesteld of vervolgd worden. Dit geldt ook wanneer ouder(s)/verzorger(s) en school de afspraken schriftelijk hebben vastgelegd en er toestemming is verleend tot uitvoeren van de medische handeling bij hun kind.

Hoewel bij calamiteiten de werkgever de verantwoordelijkheden op zich neemt en het verzekeren van het risico bij sommige verzekeringsmaatschappijen mogelijk is, zijn de consequenties niet goed te overzien. Met het delegeren van het verrichten van deze medische handelingen aan personeelsleden in het onderwijs dient derhalve met grote zorgvuldigheid en voorzichtigheid te worden omgegaan.

Het bestuur van CSG Reggesteyn heeft daarom een aantal beleidsafwegingen gemaakt die de basis vormen voor dit protocol medicijnverstrekking en medische handelen op school. Hiermee wordt duidelijk welke vormen van medisch handelen en medicijnverstrekking we op CSG Reggesteyn wel en welke we niet voor onze rekening nemen en worden de bevoegdheden beschreven die ouder(s)/verzorger(s), werknemers en de directie van school hierin hebben.

Tevens is beschreven op welke wijze de individueel gemaakte afspraken worden vastgelegd en opgeslagen.

In dit protocol verstaan we onder 'Medische handelingen' alle verrichtingen - inclusief onderzoeken, verzorgen, verstrekken van medicijnen en het geven van raad - gericht op de (verbetering van de) gezondheidstoestand van een persoon.

Dit document wordt jaarlijks per mail aan alle personeelsleden verstrekt, gepubliceerd op de DWO (onderwijzen – schoolveiligheid) en aan alle ouders bekend gemaakt via de website (schoolwiki).

De verschillende vormen van medisch handelen en de uitgangspunten van CSG Reggesteyn op een rij

1. Incidentele medicijnverstrekking	Er worden op CSG Reggesteyn geen drogisterijmedicijnen/middelen vertrekt. De enige uitzondering die hierop gemaakt kan worden is wanneer ouder(s)/verzorger(s) hier telefonisch en expliciet toestemming voor geven op het noodzakelijke moment en het kind de drogisterij-medicatie bij zichzelf kan toedienen. Er worden op CSG Reggesteyn geen medicijnen verstrekt die alleen verkrijgbaar zijn op doktersrecept. De gevolgen van het vertrekken van deze medicatie of bij onjuist gebruik ervan zijn niet te overzien door de school. ¹
-------------------------------------	--

¹ In geval van meerdaagse excursies worden ouders geacht medicijngebruik aan school door te geven en vindt er afstemming over toediening daarvan plaats met unitleider, mentor en ouders. De afspraken worden vastgelegd.

2. Structurele medicijnverstrekking	Er worden op CSG Reggesteyn structureel geen drogisterijmedicijnen/middelen of medicijnen (die alleen verkrijgbaar zijn op doktersrecept) verstrekt. Indien deze medicatie onder schooltijd moet worden toegediend, dan wordt dit door ouder(s)/verzorger(s) zelf geregeld en worden de afspraken hierover door school en ouder(s)/verzorger(s) vastgelegd en ondertekend in het formulier 'Afspraken met betrekking tot het laten uitvoeren van medische handelingen op school' (bijlage 1).
3. Voorbehouden medische handelingen	Er worden op CSG Reggesteyn geen voorbehouden medische handelingen uitgevoerd. Het uitvoeren van deze handelingen is voorbehouden aan zorgmedewerkers die hiervoor bekwaamheid hebben verworven volgens de Wet BIG. Indien onder schooltijd voorbehouden medische handelingen moeten worden verricht dan wordt dit door ouder(s)/verzorger(s) zelf geregeld en worden de afspraken hierover door school en ouder(s)/verzorger(s) vastgelegd en ondertekend in het formulier 'Afspraken met betrekking tot het laten uitvoeren van medische handelingen op school' (bijlage 1).
4. Medisch handelen in acuut levensbedreigende situaties	Een levensbedreigende situatie vormt een uitzondering op bovenstaande. Met ouder(s)/verzorger(s) van leerlingen die bij een allergische reactie acuut in levensgevaar komen worden op initiatief van ouder(s)/verzorger(s) individuele afspraken gemaakt om de zorg zo goed mogelijk te organiseren. De afspraken hierover worden door school en ouder(s)/verzorger(s) vastgelegd en ondertekend in het formulier 'Toestemmingsformulier en afspraken met betrekking tot het toedienen van noodmedicatie' (bijlage 2). In acuut levensbedreigende situaties is iedere burger verplicht om naar vermogen te handelen, de wet BIG is dan niet van toepassing. Iedere burger is hierbij zelf aansprakelijk voor zijn (niet) handelen. Bij acuut levensbedreigende situaties wordt een BHV'er van school ingeschakeld.
<p>Algemeen geldende regels:</p> <ol style="list-style-type: none"> Het bestuur of de (vestiging)directeur kan kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van acute medicatie. Voor elk individueel personeelslid geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen (al dan niet vallend onder de wet BIG) uit te voeren, waarvoor hij/zij zich niet bekwaam acht. Dit is conform het Arbeidsrecht. Personeelsleden die op school levensreddende medische handelingen als gevolg van een acute allergische reactie uitvoeren, hebben hierin vrijwilligheid voor gekozen en zijn zich bewust van hun persoonlijke aansprakelijkheid. D.w.z. het ondertekenen van het formulier 'Medicijnverstrekking bij een levensbedreigende situatie' vrijwaart het personeelslid nooit van de consequenties van eventueel verkeerd handelen. 	

Hieronder wordt per onderdeel het te volgen protocol beschreven.

1. Incidentele medicijnverstrekking en ziek worden op school

Het komt regelmatig voor dat een leerling 's morgens gezond op school komt, maar in de loop van de schooldag last van hoofd-, buik- of andere soorten pijn krijgt. Ook kan een leerling bijvoorbeeld door een insect gestoken worden. Een drogisterijmedicijn, zoals paracetamol of een zalfje kan dan een passend middel zijn om de pijn te verlichten. In het verleden kwam het voor dat deze middelen op scholen, zonder eerst toestemming te vragen aan ouders, geadviseerd of verstrekt werden. Bezwaar hierop is dat een personeelslid van school niet bekwaam is om een juiste diagnose te stellen of een juiste inschatting te maken van het effect van het middel op betreffende leerling. Daarom is uitgangspunt dat er geen drogisterij medicijnen worden vertrekt aan leerlingen, tenzij ouders daar op het benodigde moment expliciet toestemming voor geven.

Onderstaande stappen dienen gevolgd te worden

1. Wanneer de leerling zich meldt bij de verzuimadministratie en om een eenvoudig middel (zoals paracetamol/insectenzalfje) vraagt, dan wordt hierover eerst overlegd met ouders. Laat het kind zelf zijn ouders bellen en vraag daarna als medewerker toestemming van de ouder voor het vertrekken van het bepaalde middel. Als medewerker moet je bijhouden in het medicijnregister (formulier bij verzuimloket) welk middel wanneer is verstrekt.
2. Als een leerling wegens ziekte of letsel niet op school kan blijven, zal hij naar huis moeten gaan. In de regel zal de leerling zich dan zelf afmelden bij de verzuimmedewerker of conciërge, maar bij acute situaties kunnen andere medewerkers van de school betrokken zijn. Zij schakelen dan de hulp van een conciërge of verzuimmedewerker in.
3. Zorg dat tijdens het organiseren van de opvang van de zieke leerling hij/zij niet alleen blijft.
4. Neem meteen contact op met de ouder(s)/verzorger(s) (of het aangegeven waarschuwingsadres), zodat zij weten dat de leerling ziek is geworden en om te overleggen wat er moet gebeuren (komt er iemand naar school, is er iemand thuis om de leerling op te vangen, wanneer wordt de leerling opgehaald, gaat school met de leerling nu meteen naar de huisarts of het ziekenhuis, enz.).
5. Als de ouder(s)/verzorger(s) (of door ouders aangewezen vertegenwoordigers) niet thuis zijn, dan kan de leerling niet naar huis. Zorg dan voor een plek waar de leerling rustig en onder toezicht kan wachten tot ouders wel bereikbaar zijn.
6. Vraag bij zorgelijke situaties informatie over de leerling op bij de administratie/verzuimmedewerkers (bij verzuimregistratieblokjes) en bij de unitleider of medewerkers SOT en kijk of er speciale (medische) notities zijn betreffende deze leerling.
7. Schakel indien nodig een BHV'er in van school en raadpleeg bij twijfel over de medische situatie of als medische hulp vereist is, de huisarts of een huisartsenpost in. Als deze niet bereikbaar zijn en de situatie lijkt zorgelijk, bel je 112 over hoe verder te handelen.
Let op signalen als:
 - Toename van pijn
 - Misselijkheid/braken
 - Verandering van houding (bijvoorbeeld ineenkrimpen)
 - Verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur)
 - Verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid)
8. Indien punt 6 en 7 aan de orde zijn, dient er een melding in het verzuimblokje in Magister en in het logboek te worden gedaan. Als je dit niet zelf kunt uitvoeren, verzoek dan de unitleider/medewerker SOT/verzuimmedewerker om dit te doen. Vervolgens worden de unitleider en mentor geïnformeerd door de betrokken medewerker. Bij letsel door fysiek geweld of ongevallen dient ook het incidentenvenster/register (via Top Desk) te worden ingevuld door de unitleider of MFO.

2. Structurele medicijnverstrekking

Het komt voor dat leerlingen medicatie nodig hebben die zij ook tijdens schooluren moeten innemen. Te denken valt aan bijvoorbeeld puffjes voor astma, antibiotica of ritalin. Ouders vragen dan soms aan de schoolleiding of een personeelslid deze middelen wil bewaren en verstrekken. Ook dit is een medische handeling, waarvoor schoolpersoneel niet bevoegd is. Het bestuur van CSG Reggesteyn vindt derhalve dat personeelsleden geen medicijnen dienen te verstrekken.

Wanneer een leerling niet in staat is om zelf zijn medicatie tijdens schooltijd toe te dienen, dan dient dit te gebeuren door de ouder(s)/verzorger(s) zelf of door een door hen daartoe gemachtigde derde. Deze persoon mag geen personeelslid van Reggesteyn zijn.

Wanneer dit aan de orde is dienen ouders het initiatief te nemen tot het maken van een afspraak met de unitleider om de organisatie van de medicatietoediening vast te leggen en te ondertekenen in het formulier 'Afspraken met betrekking tot het laten uitvoeren van medische handelingen op school' (bijlage 1).

De gemaakte afspraken worden in het leerlingdossier in Magister gehangen. Tevens wordt door de unitleider de naam van de leerling vermeld op de SOT lijst bijzondere faciliteiten.

3. Voorbehouden medische handelingen

Sommige leerlingen hebben als gevolg van een chronische ziekte of aandoening op gezette tijden een injectie, zetpillen of sondevoeding nodig. Voor het uitvoeren van deze medische handelingen dient een bekwaamheid te zijn verworven volgens de Wet BIG. Wanneer deze medische handelingen door een personeelslid van CSG Reggesteyn zou worden uitgevoerd, is het personeelslid daarvoor zelf verantwoordelijk. Het bestuur van CSG Reggesteyn vindt derhalve dat personeelsleden geen medische handelingen mogen uitvoeren.

Dit houdt concreet in, dat deze medische handelingen ten alle tijde door ouder(s)/verzorger(s) zelf of door een door hen daartoe gemachtigde derde, te worden uitgevoerd. Deze persoon mag geen personeelslid van CSG Reggesteyn zijn.

Wanneer dit aan de orde is dienen ouders het initiatief te nemen tot het maken van een afspraak met de unitleider om de organisatie van deze medische handeling vast te leggen in het formulier 'Afspraken met betrekking tot het laten uitvoeren van medische handelingen op school' (bijlage 1) en te ondertekenen.

De gemaakte afspraken worden in het leerlingdossier in Magister gehangen. Tevens wordt door de unitleider de naam van de leerling vermeld op de SOT lijst bijzondere faciliteiten

4. Medisch handelen in acuut levensbedreigende situaties

Een uitzondering op voorgaande punten geldt voor het toedienen van noodmedicatie bij levensbedreigende situaties. Voor leerlingen bij wie het noodzakelijk is om in acute situaties onmiddellijk een levensreddende spuit toe te dienen (bijvoorbeeld bij een notenallergie of wespensteek, etc.), dient dit door ouders te worden aangegeven bij de inschrijving van de leerling (op het aanmeldingsformulier). Tevens dienen ouder(s)/verzorger(s) het initiatief te nemen tot het maken van een afspraak met de unitleider en de mentor om de handelingswijze en de organisatie ervan vast te leggen in het formulier 'Toestemmingsformulier en afspraken met betrekking tot het toedienen van noodmedicatie' (bijlage 2). Op dit formulier staan de plichten van ouder(s)/verzorger(s) en school omschreven en daar tekenen zij beiden voor. Het formulier wordt tevens ondertekend door de personeelsleden van school (mentor en/of andere betrokken medewerkers) die er vrijwillig mee hebben ingestemd in geval van een levensbedreigende situatie de benodigde spuit toe te zullen dienen.

De gemaakte afspraken worden door de mentor in het leerlingdossier in Magister gehangen. Tevens wordt door de unitleider de naam van de leerling vermeld op de SOT lijst bijzondere faciliteiten.

Mocht de situatie zich voordoen dat de leerling niet goed op een acuut medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van het medicijn, dan moet direct met ouders en de huisarts, de specialist of 112 gebeld worden. Volg bij een ernstige situatie onderstaande richtlijnen.

Hoe te handelen bij een calamiteit

1. Laat de leerling niet alleen. Probeer rustig te blijven. Observeer de leerling goed en probeer hem gerust te stellen.
2. Waarschuw zo snel mogelijk een bedrijfshulpverlener (BHV'er) voor bijstand.
3. Bel direct de huisarts en/of specialist van de leerling.
4. Bel bij een ernstige situatie direct met 112.
5. Geef door wat er gebeurd is (of welke fout gemaakt is).
6. Zorg ervoor dat alle relevante gegevens van de leerling bij de hand zijn zoals:
 - a. Naam van de leerling
 - b. Geboortedatum
 - c. Telefoonnummers van ouder(s)/verzorger(s) en de door hen aangewezen derden
 - d. Naam en telefoonnummer van huisarts/specialist
 - e. Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn
7. Bel ouder(s)/verzorger(s) (of bij geen gehoor de door ouder(s)/verzorger(s) aangewezen persoon):
 - a. Leg duidelijk uit wat er gebeurd is.
 - b. Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.
 - c. In geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis de leerling is gegaan.

Bijlage 1

Afspraken met betrekking tot het laten uitvoeren van medische handelingen op school

Ondergetekenden (ouders en school) verklaren de volgende afspraken met elkaar te hebben met betrekking tot uitvoering van de zogenaamde "medische handeling" op school bij:

Naam leerling:

Geboortedatum:

Adres:

Postcode en Woonplaats:

Naam ouder(s)/verzorger(s):

Telefoon thuis:

Mobiel:

Telefoon Werk:

Mobiel Werk:

Naam Huisarts:

Telefoon:

Naam specialist:

Telefoon specialist:

Afgesproken is, dat bij de bovengenoemde leerling de voor hem/haar noodzakelijke medische handelingen op school zullen worden uitgevoerd:

Door vader/moeder/een derde², namelijk (naam)
te bereiken op (telefoonnummer)

Deze medische handeling:

- Bestaat uit:
- En is nodig vanwege de ziekte/aandoening:
- En moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijdstippen:
Om uur.
Om uur.
Om uur.
Om uur.

² Doorhalen wat niet van toepassing is, dit mag geen personeelslid van Reggesteyn zijn

Tenslotte is afgesproken dat:

- De medische handeling plaats kan vinden in(ruimte)
- Als diegene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd kan verschijnen, hij/zij daarover de school/unitleider zo snel mogelijk op de hoogte stelt en aangeeft hoe het opgelost wordt.
- Als degene die de medische handeling zou verrichten, niet op de afgesproken tijd verschijnt zonder bericht, de ouder(s)/verzorger(s) telefonisch benaderd wordt door de unitleider.
- De ouder(s)/verzorger(s) bijhouden of de medische handelingen op de juiste tijd en wijze plaatsvinden.

Eventuele aanvullende opmerkingen:

.....
.....
.....

U, ouder(s)/verzorger(s), bent verplicht en verantwoordelijk, om ervoor te zorgen dat de gegevens op dit formulier, zolang uw kind bij ons op school zit, actueel zullen zijn en op school aanwezig zijn. Het is voor de gezondheid van uw kind van groot belang dat de gegevens actueel blijven.

Om die reden verklaart u dan ook dat u veranderingen direct zult doorgeven aan de mentor van uw kind d.m.v. telefonisch contact en/of een afspraak op school.

Aldus is afgesproken:

Plaats:.....

Datum:.....

Eventuele aanvullende opmerkingen:

.....
.....
.....

Ouder(s)/verzorger(s):

Naam:.....

Handtekening:.....

Naam:.....

Handtekening:.....

Namens de school :

De unitleider:

Naam:.....

Handtekening:.....

Bijlage 2

Toestemmingsformulier en afspraken met betrekking tot het toedienen van noodmedicatie

In geval van(situatie benoemen) wordt op school de volgende handeling uitgevoerd:
door:(personeelslid van school)

Bij:
Naam leerling:

Geboortedatum:

Naam ouder/verzorger:

(tevens 1e waarschuwingsadres)

Telefoon thuis:..... Mobiel:

Telefoon werk:..... Mobiel:

Naam, adres, woonplaats huisarts:

Telefoon:

Te waarschuwen personen, indien 1e ouder/verzorger niet te bereiken is:

1. Naam:

Relatie tot de leerling:

Telefoon thuis:..... Mobiel:

Telefoon werk:..... Mobiel:

2. Naam:

Relatie tot de leerling:

Telefoon thuis:..... Mobiel:

Telefoon werk:..... Mobiel:

Mijn kind is overgevoelig/allergisch voor de volgende zaken:.....
.....
.....

Naam medicatie:

Toedieningswijze:

Bewaarplaats van de medicatie:

Naam Huisarts:

Telefoon:

Naam specialist:

Telefoon specialist:

Datum verklaring arts:

Door ondertekening van dit document verklaart u als ouder(s)/verzorger(s) dat u:

- akkoord gaat met alle hierboven beschreven handelingswijzen en het toestemmingsformulier volledig naar waarheid hebt ingevuld.
- een verklaring van de behandeld arts heeft bijgevoegd.
- het initiatief neemt om met de unitleider en mentor en andere betrokken medewerkers (die na overleg met de directie vrijwillig hebben ingestemd om deze zorg op zich te nemen), instructie hebt gegeven over de wijze van toediening van het noodmedicijn.
- verplicht en verantwoordelijk bent om er in het belang van de gezondheid van uw kind voor te zorgen dat de gegevens op dit formulier, zolang uw kind bij ons op school zit, actueel zullen blijven en op school aanwezig zijn.
- bij de start van een nieuw schooljaar contact op zult nemen om de stand van zaken opnieuw te bespreken.
- direct contact op neemt met school bij verandering van de medische conditie van uw zoon/dochter, van het medicijn of bij verandering van de manier waarop het medicijn verstrekt moet worden of de medische handeling moet worden uitgevoerd.
- er voor te zorgt dat voldoende van het medicijn in oorspronkelijke verpakking (met etiket, voorschrift en de naam van de leerling) op school aanwezig is.
- zelf let op de vervaldatum van de medicijnen.
- toestemming geeft dat de informatie over de medische situatie waarop het formulier betrekking heeft in het leerlingdossier (Magister logboek en bij documenten) wordt bewaard en zichtbaar is voor alle medewerkers die met uw zoon/dochter leerling te maken kunnen hebben.

Ondertekening door ouder(s)/verzorger(s):

Naam:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

.....

Door ondertekening van dit document verklaart de directie van school:

- dat er zorg wordt gedragen dat het bovengenoemde toestemmingsformulier met de afspraken in Magister in het logboek en bij documenten wordt opgeslagen.
- dat bij de leerling betrokken personeelsleden aan het begin van het schooljaar mondeling en schriftelijk worden geïnformeerd over de afgesproken handelingswijze.
- dat er duidelijke afspraken zijn gemaakt waar de noodmedicatie wordt bewaard, waarbij beschreven is hoe toegang wordt verkregen (bijv. sleutelbeheer).
- dat er een registratielijst wordt ingevuld indien gebruik is gemaakt van de noodmedicatie waarop staat: de naam van het betrokken personeelslid, de naam van de leerling, datum, welk medicijn is verstrekt, hoe laat, wie er is gebeld, etc.

Z.O.Z.

Ondertekening door de directie:

Naam:

Functie:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

.....

Door ondertekening van dit document verklaren de betrokken personeelsleden:

- dat zij geïnstrueerd zijn door ouder(s)/verzorger(s) over het doel en de wijze van toediening van de medicatie.
- dat zij vooraf vrijwillig hebben ingestemd met het toedienen van de medicatie in de levensbedreigende situatie en dat zij kennis hebben genomen van de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid die zij hierin hebben.

Ondertekening door personeelsleden:

Naam:

Functie:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

.....

Naam:

Functie:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

.....

Naam:

Functie:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

.....